

## POSTANOWIENIE

Dnia 11 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Piotr Prusinowski (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa E.B., H.S., W.S.

przeciwko P. Spółce Akcyjnej

z udziałem interwenienta ubocznego P. Spółki Akcyjnej w W.

i z powództwa E.B., H.S., W.S.

przeciwko P. Spółce Akcyjnej i P. Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie, odszkodowanie i zwrot kosztów pogrzebu,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Spółecznych w dniu 11 kwietnia 2025 r.,

wniosków powódów i interwenienta ubocznego

o uzupełnienie wyroku Sądu Najwyższego

z dnia 15 stycznia 2025 r.

**oddala oba wnioski.**

## UZASADNIENIE

Powódka D.S. (pozwem z dnia 3 sierpnia 2017 r.) domagała się od P. Spółki Akcyjnej: 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 50.000 zł tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie sytuacji życiowej, a także 5.000 zł tytułem zwrotu kosztów pogrzebu i nagrobka.

Pozwem z dnia z dnia 24 maja 2017 r. wniesionym przeciwko U. Spółce Akcyjnej i P. Spółce Akcyjnej, E.B., H.S. i W.S. wniesli o zasądzenie na rzecz każdego z powodów po 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę powstałą na skutek śmierci ojca i po 30.000 zł tytułem odszkodowania z powodu pogorszenia się warunków życia.

Oba pozwy, postanowieniem z dnia 7 września 2018 r. zostały połączone do wspólnego rozpoznania.

Pismem procesowym z dnia 24 września 2018 r. U. S.A. w sprawie z powództwa D.S. zgłosił się jako interwenient uboczny po stronie pozwanego P. S.A.

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Lublinie w punkcie I zasądził od P. S.A. na rzecz D.S. 120.000 zł. tytułem zadośćuczynienia pieniężnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 października 2017 r. do dnia zapłaty; w punkcie II zasądził od tego pozwanego na rzecz D.S. 40.000 zł. tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 października 2017 r. do dnia zapłaty; w punkcie III zasądził od tego pozwanego na rzecz D.S. kwotę 4.000 zł. tytułem zwrotu kosztów pogrzebu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 4 października 2017 r. do dnia zapłaty; w punkcie IV rozliczył koszty procesu; w punkcie V zasądził od P. S.A. na rzecz E.B. 80.000 zł. tytułem zadośćuczynienia pieniężnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; w punkcie VI oddalił powództwo E.B. przeciwko temu pozwanemu o odszkodowanie; w punkcie VII zasądził od P. S.A. na rzecz H.S. 80.000 zł. tytułem zadośćuczynienia pieniężnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; w punkcie VIII oddalił powództwo H.S. przeciwko temu pozwanemu o odszkodowanie; w punkcie IX zasądził od P. S.A. na rzecz W.S. 80.000 zł. tytułem zadośćuczynienia pieniężnego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 19 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; w punkcie X oddalił powództwo W.S. przeciwko temu pozwanemu o odszkodowanie; w punkcie XI oddalił powództwo E.B., H.S. i W.S. wniesione przeciwko U. S.A. o zadośćuczynienie i odszkodowanie; w punkcie od XII do XVIII rozliczył koszty procesu i koszty sądowe.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 4 grudnia 2020 r. złożył pozwany P. S.A. zaskarżając wyrok w części, to jest co do punktu: I, II, III, IV, V, VII, IX, XI, XII, XIII, XIV, XVIII.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, wyrokiem z dnia 26 maja 2021 r., w pkt I zmienił częściowo zaskarżony wyrok w zakresie dotyczącym rozliczenia kosztów procesu (w pkt IV, XII, XIII i XIV), natomiast w pkt II oddalił apelację w pozostałej części, a w pkt III i IV rozliczył koszty procesu za instancję odwoławczą.

Skargę kasacyjną wywiódł w dniu 30 lipca 2021 r. pozwany – P. S.A. Zaskarżył wyrok Sądu odwoławczego „w całości”, domagając się jego zmiany przez „oddalenie powództwa w całości”.

Pozwany – U. S.A. w dniu 19 sierpnia 2021 r. nadał odpowiedź na skargę kasacyjną pozwanego P. S.A. Działając jako pozwany wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej i „zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego według norm przypisanych”.

Pełnomocnik powodów, złożył odpowiedź na skargę kasacyjną (datowaną na dzień 19 sierpnia 2021 r.). Domagał się oddalenia skargi kasacyjnej i zasądzenia od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym.

Zarządzeniem z dnia 3 września 2021 r. Sąd Apelacyjny w Lublinie zwrócił powodom odpowiedź na skargę kasacyjną (na podstawie art. 132 § 1 k.p.c.). Pismem z dnia 10 września 2021 r. ich pełnomocnik wniósł o reasumpcję zarządzenia. Zarządzeniem z dnia 30 września 2021 r. nie uwzględniono wniosku o reasumpcję.

Pismem przygotowawczym z dnia 23 marca 2023 r., skierowanym do Sądu Najwyższego, pełnomocnik powodów domagał się wydania postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenia od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym.

Sędzia sprawozdawca SSN Leszek Bielecki nie wydał zarządzenia w przedmiocie wyrażenia zgody na złożenie przez powodów pisma procesowego (art. 205<sup>3</sup> § 1 k.p.c.).

Zarządzeniem z dnia 13 czerwca 2023 r. SSN Leszek Bielecki wyraził zgodę na złożenie przez pełnomocnika pozwanej pisma przygotowawczego z dnia 5 kwietnia 2023 r. Następnie, postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2023 r. Sąd Najwyższy przyjął skargę kasacyjną do rozpoznania. Po tej dacie strony nie składały już pism procesowych, a w dniu 15 stycznia 2025 r. Sąd Najwyższy wyrokował. Oddalił skargę kasacyjną i nie orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego.

Pismem procesowym z dnia 21 lutego 2025 r. pełnomocnik powodów wniósł o uzupełnienie wyroku Sądu Najwyższego w zakresie rozstrzygnięcia wniosku strony powodowej o zasądzenie od pozwanego P. S.A. na rzecz każdego z powodów kosztów zastępstwa adwokackiego.

Pismem procesowym z dnia 25 lutego 2025 r. interwenient uboczny (U. S.A.) wniósł o uzupełnienie wyroku Sądu Najwyższego w zakresie rozstrzygnięcia wniosku o zasądzenie od pozwanego P. S.A. kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgłoszone wnioski o uzupełnienie wyroku o rozstrzygnięcie w przedmiocie rozliczenia kosztów postępowania kasacyjnego nie są trafne.

Zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Reguła ta ma zastosowanie do postępowania kasacyjnego (art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.). Wynika z niej, po pierwsze, że zwrot kosztów przysługuje tylko na żądanie, a po drugie, że może je otrzymać tylko „przeciwnik” od „strony przegrywającej”. Dotyczy to także interwenienta ubocznego. Sąd może bowiem przyznać interwenientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązanego do zwrotu kosztów (art. 107 k.p.c.).

Znając wskazane zasady, staje się jasne, że U. S.A. w W. nie przysługuje zwrot kosztów postępowania kasacyjnego od pozwanego P. S.A. i to z trzech powodów. Po pierwsze, U. S.A. w W. wniosek z dnia 25 lutego 2025 r. złożył jako interwenient uboczny, a nie jako pozwany. Ma to znaczenie, gdyż odpowiedź na skargę kasacyjną wniósł wprawdzie U. S.A. w W., ale działając jako pozwany, a nie

interwenient uboczny, a to oznacza, że podmiot ten występując jako interwenient nie żądał zwrotu kosztów. Po drugie, U. S.A. w sprawie z powództwa D.S. zgłosił się jako interwenient uboczny po stronie pozwanego P. S.A. W rezultacie, mógłby zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 107 k.p.c. dochodzić kosztów interwencji tylko od „przeciwnika obowiązującego do zwrotu kosztów”, czyli od powodów, ci jednak wygrali postępowanie kasacyjne. Po trzecie, z tej samej przyczyny Sąd Najwyższy nie mógł uwzględnić wniosku o rozliczenie kosztów postępowania kasacyjnego zgłoszonych w odpowiedzi na skargę kasacyjną. Skoro U. S.A. był w sprawie pozwanym, to nie może zwrotu kosztów dochodzić od innego pozwanego, bo ten nie jest jego „przeciwnikiem” w rozumieniu art. 98 § 1 k.p.c. Niezależnie od tego trzeba dodać, że pozwany U. S.A. w W. w istocie nie był stroną w postępowaniu kasacyjnym, gdyż strona powodowa nie wniosła skargi kasacyjnej (a wcześniej apelacji). Nie mógł zatem skutecznie wnieść odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Nie zasługuje również na uwzględnienie wniosek pełnomocnika powodów o uzupełnienie, wyroku Sądu Najwyższego w przedmiocie kosztów postępowania. Odpowiedź na skargę kasacyjną została zwrócona, a to oznacza, że zawarty w niej wniosek o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego nie jest skuteczny. To samo dotyczy pisma przygotowawczego z dnia 23 marca 2023 r., w którym pełnomocnik powodów domagał się ponownie zasądzenia od pozwanego na rzecz każdego z powodów kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu kasacyjnym. W stosunku do tego pisma ówczesny sprawozdawca, SSN Leszek Bielecki nie wyraził zgody na jego złożenie. Oznacza to, że pismo przygotowawcze pełnomocnika powodów z dnia 23 marca 2023 r. nie wywiera żadnych skutków procesowych. W rezultacie, Sąd Najwyższy był zmuszony uznać, że strona powodowa w sposób nieudolny żądała zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Niezależnie od tego należy podzielić zapatrywanie zawarte w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2015 r., III CSK 1/15, LEX nr 3174471. Wskazano tam, że zgodnie z art. 398<sup>7</sup> § 1 k.p.c. strona przeciwna może wnieść do sądu drugiej instancji odpowiedź na skargę kasacyjną w terminie dwutygodniowym od doręczenia jej skargi. Skoro tej czynności skutecznie nie dokonała, to zezwolenie na złożenie pisma przygotowawczego byłoby w tej sytuacji wyrażeniem zgody na obejście wymienionego przepisu. Strona niewnosząca odpowiedzi na

skargę kasacyjną nie może domagać się skutecznie zezwolenia na złożenie pisma przygotowawczego „zastępującego” odpowiedź na skargę. Strony, zwłaszcza zastępowane przez zawodowych pełnomocników, powinny dokonywać czynności przewidzianych w ustawie w określonej formie, w ustanowionym ustawą czasie oraz zgodnie z dobrymi obyczajami; omijanie tych wymagań stanowi nadużycie prawa procesowego (art. 3 k.p.c.).

Mając na uwadze wskazane racje, na podstawie art. 351 § 1 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

[a.ł]